

Foto's (3): Ann Ignoul.

De onderwaterregisseur

Een paar jaar geleden maakte ik kennis met Erik De Groef. Hij was toen (en is nog steeds) de coördinator en lesgever van de cursus onderwatervideografie, die ik volgde in het kader van een artikel over het onderwerp (Hippo nr. 247 – Onderwatervideografie: iets voor jou?). Het viel me toen op dat hij gepassioneerd sprak over het onderwerp in het algemeen en over scenario's in het bijzonder. Hij drukte ons op het hart dat onze videofilms, hoe kort ook, een verhaal moeten vertellen en dat het geheim van een goed beeldverhaal een degelijk scenario is. Toen ik op mijn brainstormlijstje van nicheduiden het woord 'onderwaterregisseur' neerschreef, kwam Erik als eerste kandidaat-buddy in me op.

Als antwoord op mijn vraag of hij mijn buddy wilde zijn, kreeg ik de achteraf niet verbazende reactie: "Met plezier. We moeten dan wel een film opnemen". Ik kon, het basisidee van deze serie in gedachten, alleen maar positief antwoorden op dit voorstel, want hoe kan je het werk van een onderwaterregisseur beter observeren dan tijdens een filmopname? Erik zou, zoals het

Profiel Erik De Groef

- ✓ **Startjaar duiken:** 2004 (video: 2010).
- ✓ **Aantal duiken:** ca. 900.
- ✓ **Huidige club:** Vilvoduikersclub (VVDC).
- ✓ **Duikbrevet:** Assistent-Instructeur (<https://youtu.be/l6zS1Mug3x4>).
- ✓ **Andere brevetten:** Instructeur onderwatervideografie, specialisatie Onderwaterbiologie, GUE Cave 2, GUE Tech 1, GUE gasblender, GUE DPV, Hoger Redder.
- ✓ **Speciaal materiaal:** Sony A7S Mark II met Sony FE 16-35mm F/4.0 OSS VARIO-TESSAR T groothoeklens en Sony FE 90mm F/2.8G MACRO OSS macrolens in Seacam compact onderwaterbehuizing met Hugyflood armen. Vanwege het veel stillen hangen voor stabiele beelden droogpak met Santi verwarmingssysteem en verwarmde handschoenen. Voor verre duiken een Diver Propulsion Vehicle (DPV) Suex Xjoy37 met cameraopzetstuk.
- ✓ **Favoriete duikplaats 'onze wateren':** duikplaats 'onze wateren': Denée (zwarte marmermijn) (<https://youtu.be/Uah4KVfLXk>).
- ✓ **Favoriete duikplaats in het buitenland:** Baron Gauth, Kroatië (<https://youtu.be/wv-jPYiKOFI>).
- ✓ **Voorkeur soort duik:** grotduik (<https://youtu.be/1w62QCdeiUE>).
- ✓ **Meest spectaculaire duik:** Dos Pisos, Mexico (<https://youtu.be/tA48WnVJK2c>).

een goede regisseur betaamt, voor alles zorgen. Alles behalve de hoofdrol, want die moest ik invullen. Hierin kon ik me minder vinden, want buiten een paar toneelrolletjes op school heb ik geen acteervaring. In het kader van ervaringsjournalistiek kon ik echter geen excuus vinden om het niet te doen. Ik zou voor de eerste keer het onderwerp van een duik worden, om te kunnen schrijven over het onderwerp van mijn artikel. Volg je?

Op de dag van onze afspraak is het druk aan de Put van Ekeren. Niet alleen zijn er veel duikers, er is ook een filmploeg komen op-

dagen. Dat eerste is handig, want een verhaal met de titel 'De Koning duikt' vereist natuurlijk een groot aantal onderdanen die hun majesteit begroeten. Van de omvang van de tweede groep schrik ik een beetje. Ik dacht dat dit een onderonsje zou zijn, maar je hebt natuurlijk een regisseur, een cameraman, een scriptgirl, supportduikers en acteurs nodig. Als je die allemaal optelt, kom je toch snel aan een tiental personen. Eerlijkheidshalve moet ik toegeven dat dit de eerste keer is dat ik een filmscenario onder ogen krijg. In de cursus hebben we er een paar keer over gesproken en enkele

le voorbeelden van scènes bekeken, maar nooit een volledig scenario gezien. Alles is scène per scène uitgeschreven. De informatie voor de onderwaterscènes is op plastic leien genoteerd. Zo hoeven we niet uit het water te komen om te weten welke scènes we moeten spelen. Het geheel ziet er zeer professioneel uit. Voor Erik is dit een serieuze zaak.

Hij wil profiteren van het resterende licht om alle scènes boven water in te blikken. Onder water zullen we lampen gebruiken en dus is de aanwezigheid van daglicht dan van minder belang. Gelukkig moet een film niet opgenomen worden in de volgorde waarin de fragmenten gemonteerd zullen worden. Deze, van de tijdslijn afwijkende, opname-methode vergt van de acteurs wel een zeker inlevingsvermogen.

Erik verhoogt de druk op het gebeuren wanneer hij ons meedeelt dat dit een low-budget film is met maar één draaidag. Daarbij wil hij iedere scène maar een keer opnemen. De eerste pogingen lukken wonderbaarlijk goed. Waarschijnlijk heeft het feit dat we geen dialogen hebben hier iets mee te maken. We slagen uiteindelijk niet in het opzet om elke scène slechts eenmaal te filmen, maar we blijven wel binnen het budget.

Na een tijdje geïsoleerd filmen in een uit-hoek van de parking, begeven we ons richting ponton. Het aanwezige publiek kijkt ons vreemd aan. De camera valt op. Ook mijn voorkomen als koning en de zorgen van mijn gediensstige lakei vormen geen alledaags beeld in Ekeren. Ons vreemde groepsge-drag zorgt er wel voor dat we de nodige ruimte krijgen. Spontaan gaan toeschouwers aan de kant en duikers uit beeld. Het kost ons dus wel beetje overredingskracht om het volk op het ponton ervan te overtuigen om als onderdanen in onze productie op te treden. Niet iedereen is even enthousiast, maar

toch vinden we enkele avontuurlijke zielen die een bijrolletje zien zitten. Ik krijg zowaar een zwaaiend publiek. Stijgt het succes me naar het hoofd?

De regisseur is tevreden over het droge deel van de opnames en besluit dat we klaar zijn voor de natte actie. Gelukkig, want het licht begint te verdwijnen. Vanwege mijn rol sta ik al in de gepaste duikuitrusting, maar de rest van de filmploeg moeten zich nu snel omkleden. Als een 'echte' koning ga ik mijn aanwezige onderdanen begroeten en leg hen de bedoeling van onze opvoering uit. "Ja, een echte film. Voor Hippocampus. Op YouTube".

De voorbereiding van het duikgedeelte verloopt zoals bij iedere duik. Het is niet omdat we met een filmploeg van ervaren duikers het sop kiezen dat de briefing en de materiaalcontroles verwaarloosd worden. Nee, veiligheid komt op de eerste plaats. Dit is echter geen gewone duik en dus geeft Erik een aangepaste, uitgebreide briefing. Welke scènes doen we wanneer? Waar moet iedereen gepositioneerd zijn? De choreografie tussen de verschillende duikers moet immers bijna perfect verlopen om goede beelden te kunnen schieten. Iedereen moet weten waar de andere duikers zullen zijn op elk moment van de duik. De acteurs moeten hun rol spelen, terwijl licht en camera als één geheel rond het gebeuren moeten cirkelen. Er worden een paar aangepaste signalen afgesproken.

De samenwerking tussen regisseur en cameraman vormt een grote uitdaging onder water. De moeilijke communicatie met de acteurs en de lichtduikers belemmert de coördinatie. Het loopt niet altijd zoals de regisseur het voor ogen had. Ondanks de voorbereiding en de waterbestendige leien zien we ons genoodzaakt om een paar keer aan het wateroppervlak de violen gelijk te

stemmen. Ook de attributen volgen het scenario niet nauwgezet. De speciale kroon blijft niet op zijn plaats zitten en de mantel heeft de neiging om willekeurig in het water te bewegen. Ik moet hem een paar keer uit mijn gezicht verwijderen. De vele lichten zorgen daarbij voor een desoriënterend effect, zodat bij elkaar blijven gemakkelijker gezegd dan gedaan is. De opnames duren langer dan gepland en het is al laat als Erik besluit dat hij alle scènes heeft.

Het was een paar uren hard werken, maar het is gelukt en we hebben veel plezier beleefd. Tijdens de debriefing krijg ik te horen dat er twee films gemaakt worden. Ben van Asselt zal een 'The making of' monteren. Ik dank Erik en iedereen van de gelegenheds-filmploeg voor deze ervaring en begeef me naar mijn auto.

Als ik de parking afrijd, besef ik dat het filmwerk nog niet gedaan is. Uit ervaring weet ik dat het grootste werk voor Erik en Ben nog moet beginnen: het beschikbaar videomateriaal in een film monteren. Hopelijk hebben ze genoeg kwalitatieve beelden verzameld, want er is geen mogelijkheid om nieuwe te schieten.

Na deze leuke acteerprestatie besluit ik dat een succesvolle loopbaan als acteur niet voor mij is weggelegd. Ook koning worden is geen optie. Ik denk dat ik beter vasthoud aan mijn huidige baan. En natuurlijk aan blijven schrijven voor de Hippocampus. Met deze gedachte bekijk ik mijn lijst om te zien wie mijn volgende buddy is. We zullen duiken met een beperkte ploeg en zonder veel belangstelling van andere duikers. Het belooft een rustige gebeurtenis te worden, waarover je in mijn volgend artikel kan lezen. Voorstellen voor buddy's blijven welkom via patrick.vanhoeserlande@nelos.be. ■

PATRICK VAN HOESERLANDE

